

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

BYLOJE DĖL „KUPONAI“, UAB LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS
ĮSTATYMO PAŽEIDIMO

2014-12-11 Nr. 12R-119

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus Felikso Petrausko (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkas), Teisės ir personalo skyriaus vedėjos Audronės Kaušylienės, Energetikos ir vartojimo prekių bei paslaugų departamento direktoriaus Algirdo Romeikos, Maisto produktų ir rekreacinių paslaugų skyriaus vedėjos Neringos Baronienės, l.e. Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos pareigas Kristinos Grigaitės, Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio bei Maisto produktų, turizmo ir rekreacinių paslaugų departamento direktorės Neringos Ulbaitės,

bylos „Dėl „Kuponai“, UAB Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo“ nagrinėjimo posėdyje rašytinio proceso tvarka,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, išnagrinėjo bylą dėl „Kuponai“, UAB (įmonės kodas – 302732863, adresas Vienybės g. 102, Vilkaviškis; S. Žukausko g. 41, Vilnius) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-08-20 gavo vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl „Kuponai“, UAB skleidžiamos nepageidaujamos reklamos telefonu. Vartotojas nurodė, jog nesinaudoja minėtos bendrovės teikiamomis paslaugomis, todėl nėra davęs sutikimo teikti reklamą. Vartotojas prašyme nurodė, jog reklama buvo siunčiama į mobilųjį telefono numerį (*duomenys neskelbtini*).

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu kreipėsi į „Kuponai“, UAB ir paprašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl (*duomenys neskelbtini*) prašyme nurodytų aplinkybių bei, vadovaudamasi minėto įstatymo 13 straipsniu paprašė nedelsiant nutraukti nepageidaujamos reklamos teikimą pareiškėjo nurodytu telefono numeriu (*duomenys neskelbtini*).

„Kuponai“, UAB į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2014-08-25 siųstą raštą Nr. 4-8244 atsakymo nepateikė.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-08-26 gavo vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašymo papildymą, kuriame nurodė, jog „Kuponai“, UAB ir toliau siunčia reklamines žinutes.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-08-28 gavo vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl „Kuponai“ UAB skleidžiamos nepageidaujamos reklamos elektroniniu paštu (*duomenys neskelbtini*). Vartotojas nurodė, jog į bendrovę kreipėsi ir elektroniniu paštu, ir

telefonu, tačiau reklama ir toliau teikiama. Vartotojas taip pat nurodė, jog nepageidauja reklamos gauti šiais elektroniniais pašto adresais: (*duomenys neskelbtini*).

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu kreipėsi į „Kuponai“, UAB ir paprašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl (*duomenys neskelbtini*) prašyme nurodytų aplinkybių bei, vadovaudamasi minėto įstatymo 13 straipsniu paprašė nedelsiant nutraukti nepageidaujamos reklamos siuntimą vartotojo nurodytais elektroninių paštų adresais.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-09-03 gavo „Kuponai“, UAB e. laišką, kuriame bendrovė nurodė, jog vartotojo (*duomenys neskelbtini*) nepageidaujamos reklamos vartotojo nurodytais elektroniniais pašto adresais nebesiūs. Tačiau paaiškinimų, kodėl nepageidaujamos reklamos buvo teikiamos (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) bendrovė nepateikė.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-09-08 priėmė nutarimą Nr. 12R-59 „Pradėti nagrinėjimo procedūrą dėl „Kuponai“, UAB galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo”.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba tyrimo „Dėl „Kuponai“, UAB galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo“ metu 2014-10-03 gavo Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos prie Ūkio ministerijos persiustą vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl „Kuponai“, UAB nepageidaujamos reklamos, skleidžiamos elektroniniu paštu (*duomenys neskelbtini*) be vartotojo sutikimo ir jam neprašant. Vartotojas nurodė, jog jo prašymas bendrovei nutraukti nepageidaujamos reklamos teikimą yra ignoruojamas.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-10-07 priėmė nutarimą Nr. 12R-86 „Pradėti nagrinėjimo procedūrą bei prijungti gautus duomenis prie „Kuponai“, UAB galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo”.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2014-10-08 raštu Nr. 4-10054 kreipėsi į „Kuponai“, UAB ir paprašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl (*duomenys neskelbtini*) prašyme nurodytų aplinkybių bei, vadovaudamasi minėto įstatymo 13 straipsniu paprašė nedelsiant nutraukti nepageidaujamos reklamos siuntimą elektroninio pašto adresu (*duomenys neskelbtini*).

„Kuponai“, UAB į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2014-10-08 siustą raštą Nr. 4-10054 atsakymo nepateikė.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba tyrimo „Dėl „Kuponai“, UAB galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo“ metu 2014-10-21 gavo vartotojos (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl „Kuponai“, UAB nepageidaujamos reklamos, skleidžiamos elektroniniu paštu (*duomenys neskelbtini*) be vartotojo sutikimo ir jam neprašant. Vartotoja nurodė, jog po kreipimosi į bendrovę buvo pažadėta nepageidaujamų reklamų siuntimą nutraukti, tačiau po kurio laiko „Kuponai“, UAB vėl atsiuntė nepageidaujamą reklamą.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-10-27 priėmė nutarimą Nr. 12R-96 „Pradėti nagrinėjimo procedūrą bei prijungti gautus duomenis prie „Kuponai“, UAB galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo”.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2014-10-27 raštu Nr. 4-10746 kreipėsi į „Kuponai“, UAB ir paprašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl (*duomenys neskelbtini*) prašyme nurodytų aplinkybių bei, vadovaudamasi minėto įstatymo 13 straipsniu paprašė nedelsiant nutraukti nepageidaujamos reklamos siuntimą elektroninio pašto adresu (*duomenys neskelbtini*).

„Kuponai“, UAB į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2014-10-27 siustą raštą Nr. 4-10746 atsakymo nepateikė.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, išklausiusi bylos nagrinėjimo proceso dalyvių paaiškinimus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Taigi įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas – įtakoti vartotojo ekonominę elgseną.

„Kuponai“, UAB telefonu bei elektroniniu paštu vartotojams skleista informacija apie bendrovės teikiamas paslaugas yra tiesiogiai susijusi su bendrovės vykdoma veikla bei skatina vartotojus naudotis bendrovės paslaugomis, taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

Dėl „Kuponai“, UAB skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 ir 2 dalies reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo nagrinėjimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus 2013-07-31 įsakymu Nr. 1-73, 5 punktas nustato, jog kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą, kad būtų pradėtas Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme nustatytų reikalavimų pažeidimų nagrinėjimas, turi teisę asmenys, kurių interesai yra pažeisti, valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos bei asmenų interesams atstovaujanti asociacijos, pateikdami Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai pranešimą (skundą) raštu. Atsižvelgiant į tai, (*duomenys neskelbtini*) turi teisę kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą tam, kad būtų tinkamai apgintos Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintos jų, kaip reklamos vartotojų, teisės.

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalis nustato, jog reklama telefonu, telefaksu, teleksu, elektroniniu paštu gali būti teikiama tik reklamos vartotojo sutikimu arba jo prašymu. To paties straipsnio 2 dalis nustato, kad draudžiama tiesiogiai teikti reklamą konkrečiam asmeniui, jeigu yra aiškiai išreikštas šio asmens nesutikimas.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, sistemiškai vertindama Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas, daro išvadą, jog toks vartotojo sutikimas turi būti išreikštas aktyviai. Nors Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas nenustato privalomos reklamos vartotojo sutikimo davimo būdo ir prašymo formos, tačiau Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.8 straipsnio 1 dalis numato, kad civilinės teisės normų nesureglamentuotiems civiliniams santykiams taikomi panašius santykius reglamentuojantys civiliniai įstatymai, t. y. taikoma įstatymo analogija. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso sutarčių teisę reguliuojančiame 6.173 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tylėjimas arba neveikimas savaime nelaikomi akceptu, t. y. sutikimu. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.64 straipsnio, reglamentuojančio valios išreiškimo formą, 3 dalyje numatyta, kad tylėjimas laikomas asmens valios išraiška tik įstatymų ar sandorio šalių susitarimo numatytais atvejais. Vadovaujantis įstatymo analogija, darytina išvada, kad visais atvejais sutikimas turi būti aiškus, o ne numanomas.

Pagal Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnį, net ir klausiamo dėl sutikimo gauti reklamą adresato neatsakymas (neveikimas) reklamos davėjui negali reikšti, kad adresatas sutinka, jog jam būtų teikiama reklama.

Atkreiptinas dėmesys į tai, jog vartotojai (*duomenys neskelbtini*) Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai nurodė, jog nedavė sutikimo „Kuponai“, UAB teikti reklamą, o „Kuponai“, UAB tyrimo metu nepateikė jokių įrodymų, kad reklamą vartotojams teikė turėdama jų sutikimą ar prašymą. Tokiu būdu bendrovė, neturėdama vartotojų sutikimo ar prašymo teikti reklamą telefonu ir elektroniniu paštu, pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostatą.

Pažymėtina, kad vartotojai (*duomenys neskelbtini*) prašymuose nurodė, kad gavę į elektroninį paštą „Kuponai“, UAB reklamą, elektroniniu paštu kreipėsi į bendrovę dėl atsisakymo gauti reklamą, tačiau bendrovė toliau teikė reklamą. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad bendrovė, vartotojui teikdama reklamą elektroniniu paštu, kuomet vartotojas aiškiai išreiškė nesutikimą gauti bendrovės reklamą, pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 2 dalį.

Dėl „Kuponai“, UAB taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančia aplinkybe laiko tai, kad „Kuponai“, UAB kliudė vykdyti tyrimą, t.y. bendrovė nebendradarbiavo tyrimo metu, neteikė Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos prašomos informacijos.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsakomybę sunkinančia aplinkybe laiko tai, jog „Kuponai“, UAB Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą pažeidė pakartotinai, t.y. 2014-07-31 Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos nutarimu Nr. 12R-49 dėl Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimo „Kuponai“, UAB buvo skirta sankcija.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgia į tai, jog bendrovė pažeidė tiek Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalį, tiek Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 2 dalį.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgia į tai, kad vartotojas (*duomenys neskelbtini*) bendrovės reklamos atsisakė 2014-07-15 pranešdamas elektroniniu paštu, tačiau bendrovė reklamą vartotojui (*duomenys neskelbtini*) teikė net ir po vartotojo atsisakymo gauti reklamą 2014-08-19 ir 2014-08-20. Vartotojas (*duomenys neskelbtini*) bendrovės reklamą gavo 2014-08-14, 2014-09-10, 2014-09-11, 2014-09-15, 2014-09-16, 2014-09-21. Vartotoja (*duomenys neskelbtini*) reklamą gavo 2014-09-06 ir 2014-10-18. Taip pat Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsižvelgia į tai, kad bendrovė reklamą vartotojai (*duomenys neskelbtini*) teikė net ir po vartotojos atsisakymo gauti reklamą, t.y. pirmą kartą vartotoja reklamą gavo 2014-09-06, kitą dieną vartotoja išsiuntė atsisakymą, tačiau 2014-10-18 pakartotinai gavo bendrovės reklamą, nors bendrovė 2014-10-13 pranešė, jog vartotojos elektroninis paštas bus pašalintas iš duomenų bazės. Vartotojas (*duomenys neskelbtini*) nepageidaujama bendrovės reklamą gavo telefonu 2014-08-19.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgia į tai, kad dėl „Kuponai“ UAB nepageidaujamos reklamos gauti 4 vartotojų - (*duomenys neskelbtini*) prašymai. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsižvelgia į tai, kad „Kuponai“ UAB nepageidaujama reklamą vartotojams teikė keliomis reklamos sklaidos priemonėmis – telefonu bei elektroniniu paštu.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5, 8 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 ir 2 dalies pažeidimą skirti „Kuponai“, UAB 22 000 (dvidešimt dviejų tūkstančių) litų (6371 (šešių tūkstančių trijų šimtų septyniasdešimt vieno) eurų) baudą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius

Feliksas Petrauskas